

Udtagning af kulstofrige lavbundsjorder på landbrugsarealer – Ordninger og tilskudsmuligheder

Ordninger: Egenskaber:	1. Lavbundsordning (EU/LDP)	2. Klima-Lavbundsprojekter (Miljøstyrelsens ordning)	3. Klima-Lavbundsprojekter (Naturstyrelsens anlægsprojekter) ¹	4. Klima-Skovfonden ²	5. Multifunktionel Jordfordeling (MUFJO) ³
Myndighed/Administrator.	Landbrugsstyrelsen. Miljøstyrelsen (Miljøfaglig vurdering af etableringsprojekter).	Miljøstyrelsen.	Naturstyrelsen.	Klima-Skovfonden.	Landbrugsstyrelsen.
Hvem kan ansøge?	- Kommuner. - Naturstyrelsen.	- Kommuner. - Private lodsejere. - Fonde. - Nationalparker.	Lodsejere inden for et muligt projektområde kan indgå i et anlægsprojekt under en række vilkår. Mulige større projekter identificeres ud fra indhold af kulstofrige jorder. Områder undersøges nærmere i dialog med lodsejere, kommuner, landboforeninger og lokalsamfund.	-	- Kommuner. - Naturstyrelsen.
Jordfordeling muligt?	Ja.	Nej.	Ja.	-	Ja.
Erstatningsjord muligt?	Ja.	Nej.	Ja.	-	Ja. Særsilt jordkøbspulje til erstatningsjord i ordningen.

Mulighed for køb og salg af projektjord ifm. udtagningsprojektet?	Ja.	Nej.	Ja.	-	Ja.
Type arealkompensation til lodsejere (Engangskompensation eller 20-årig fastholdelsestilskud).	20-årig fastholdelsestilskud.	Engangskompensation.	Engangskompensation.	-	Ingen i regi af MUFJO. Finansiering skal findes udenfor MUFJO – eksempelvis gennem ordningerne nævnt i denne oversigt.
Kompensations-satser (Afhængigt af tidligere afgrøde).	Omdrift: 3.500 kr/ha/år. Permanent græs: 1.800 kr/ha/år. Natur: 300 kr/ha/år.	Højværdi omdrift: 86.000 kr/ha. Omdrift: 56.000 kr/ha. Permanent græs: 31.000 kr/ha. Natur: 4.500 kr/ha.	Højværdi omdrift: 86.000 kr/ha. Omdrift: 56.000 kr/ha. Permanent græs: 31.000 kr/ha. Natur: 4.500 kr/ha.	-	Ingen – MUFJO er ikke en tilskudsordning. MUFJO muliggør gennemførelse af jordfordeling og tilhørende køb/salg af arealer uden omkostninger for ansøger.
Finansiering.	EU: 75 % Nationalt: 25 %	Nationalt: 100 %	Nationalt: 100 %	-	Nationalt: 100 %
Krav om forundersøgelse?	Ja.	Ja (Tidligere forundersøgelse kan benyttes eller suppleres).	Ja (Tidligere forundersøgelse kan benyttes eller suppleres).	-	Ja, der skal medsendes en planlagt eller gennemført forundersøgelse.
Hovedkrav til projektet. ⁴	Mindst 75 % af arealet skal være på jorder med mindst 6 % organisk kulstofindhold. Krav om drivhusgaseffekt (mindst 13 tons CO ₂ -æ pr. ha/år). Krav om kvælstof-effekt (mindst 30 kg N pr. ha/år). ⁵	Mindst 60 % af arealet skal være på jorder med mindst 6 % organisk kulstofindhold. Krav om drivhusgaseffekt på mindst 10 ton CO _{2-e} pr. ha/år.	Mindst 60 % af arealet skal være på jorder med mindst 6 % organisk kulstofindhold. Krav om drivhusgaseffekt på mindst 10 ton CO _{2-e} pr. ha/år.	-	Projektet skal: - Understøtte mindst 3 nationale interesser, hvoraf mindst én med direktivforpligtigelse - omfatte mellem 100 til 1.000 ha jordfordeling - Udtagning af lavbunds-jorder kan indgå men er ikke et krav.

Øvrige synergiefakter.	- Natur og biodiversitet. - Klimatilpasning.	- Vandrammedirektivet. - Fugle- og habitatdirektivet. - Biodiversitet. - Klimatilpasning. - Friluftsliv. - Økologi. - Rent drikkevand.	- Natur og biodiversitet. - Friluftsliv. - Tiltag i medfør af evt. MUFJO.	-	Projektet skal være multifunktionelle. - Rent drikkevand. - Natura 2000 & bilag IV-arter. - Drivhusgasreduktion. - Klimatilpasning. - Natur og biodiversitet. - Skovrejsning. - Økologisk landbrug. - Friluftsliv. - Landdistriktsudvikling. - Arrondering af landbrugsjord.
Krav til projektstørrelse.	Ingen.	Min. 10 ha.	Min. 10 ha.	-	Jordfordelingen skal være på mellem 100-1.000 ha.
Gennemsnitlig etableringstid.	Aktuelt: 4-7 år.	Ukendt. Forventet maks. 4 år.	Ukendt. Forventet maks. 6 år.	-	Ukendt. Ny ordning.
Største barrierer for gennemførelse af projekter.	- Fosfor tab. - Lav klimaeffekt. - Lodsejermodstand.	Ukendt. Ny ordning.	Ukendt. Ny ordning.	-	Ukendt. Ny pilotordning.

Note 1: Naturstyrelsens anlægsprojekter er ikke en tilskudsordning, som der kan ansøges om at modtage tilskud fra.

Note 2: Klima-Skovfonden er uafhængig af staten men skal handle inden for rammerne af lov om Den Danske Klima-skovfond. Fonden tilrettelægger selv, hvordan de vil sikre en omkostningseffektiv skovrejsning og udtagning af lavbundsjord.

Note 3: MUFJO er ikke i sig selv en tilskuds- eller udtagningsordning udelukkende målrettet udtagning af lavbundsjord. Udtagning af lavbundsjord kan dog være et element i de multifunktionelle projekter, men det er ikke et krav. Ordningen kan være med til at realisere udtagning af lavbundsjord ved at tilbyde multifunktionel jordfordeling, hvilket indebærer mulighed for at få gennemført en jordfordeling og tilhørende køb/salg af arealer uden omkostninger for ansøger.

Note 4: Specifikke kriterier for udtagningsordningerne fremgår af de respektive bekendtgørelser.

Note 5: Gælder pt. i vandoplande med indsatsbehov.